

Thông quan tập trung: Doanh nghiệp cần tăng cường tuân thủ pháp luật hải quan

15:46 28/05/2026

Theo ông Âu Anh Tuấn, Phó Cục trưởng Cục Hải quan, Bộ Tài chính, để mô hình thông quan tập trung vận hành hiệu quả, doanh nghiệp cần chủ động thích ứng với phương thức quản lý mới và tăng cường tuân thủ pháp luật hải quan. Bởi, mô hình mới sẽ chuyển mạnh sang hậu kiểm và quản lý rủi ro dựa trên dữ liệu, những doanh nghiệp có lịch sử tuân thủ tốt sẽ được hưởng lợi lớn hơn từ cơ chế tạo thuận lợi.

Cụ thể, để cập tới lợi ích của việc triển khai thông quan tập trung, ông Âu Anh Tuấn, Phó Cục trưởng Cục Hải quan cho biết, mô hình này được xây dựng với mục tiêu chuyên môn hóa sâu hơn các khâu nghiệp vụ, tăng cường ứng dụng công nghệ và quản lý tập trung dữ liệu nhằm giảm thời gian xử lý, tiết kiệm chi phí cho doanh nghiệp, đồng thời nâng cao hiệu quả quản lý nhà nước.

Theo ông Âu Anh Tuấn điểm thay đổi lớn nhất của mô hình là doanh nghiệp không còn phải làm việc với nhiều đầu mối như trước. Toàn bộ công tác tiếp nhận và kiểm tra hồ sơ được xử lý tập trung tại Đội Thông quan, trong khi hải quan cửa khẩu tập trung thực hiện nhiệm vụ kiểm tra thực tế hàng hóa, giám sát hải quan và quản lý hàng hóa chịu sự giám sát.

Quy trình thông quan tập trung từ ngày 1/6/2026. Ảnh: CHQ

Mô hình mới được vận hành theo nguyên tắc “xuôi chiều”, tức thủ tục kết thúc ở đơn vị nào thì đơn vị đó chịu trách nhiệm xử lý các công việc phát sinh liên quan. Toàn bộ quy trình hướng tới thực hiện phi giấy tờ, giảm tối đa tiếp xúc trực tiếp giữa doanh nghiệp với công chức hải quan, qua đó tăng tính công khai, minh bạch và hạn chế nguy cơ phát sinh tiêu cực.

Để mô hình vận hành hiệu quả, ông Âu Anh Tuấn khuyến nghị, doanh nghiệp cần chủ động thích ứng với phương thức quản lý mới và tăng cường tuân thủ pháp luật hải quan, bởi mô hình mới sẽ chuyển mạnh sang hậu kiểm và quản lý rủi ro dựa trên dữ liệu. Những doanh nghiệp có lịch sử tuân thủ tốt sẽ được hưởng lợi lớn hơn từ cơ chế tạo thuận lợi.

Đồng thời, doanh nghiệp cần nâng cao mức độ sẵn sàng về hạ tầng công nghệ thông tin, đẩy mạnh sử dụng chứng từ điện tử, chuẩn hóa dữ liệu và quy trình khai báo nhằm đáp ứng yêu cầu xử lý tập trung, phi giấy tờ. Ngoài ra, việc cập nhật thường xuyên các quy trình nghiệp vụ mới, chủ động phối hợp với cơ quan hải quan trong quá trình chuyển đổi cũng được xem là yếu tố quan trọng để hạn chế phát sinh vướng mắc trong giai đoạn đầu triển khai.

Theo lộ trình của Cục Hải quan, sau khi triển khai thí điểm tại Chi cục Hải quan khu vực III, ngành Hải quan sẽ tổ chức đánh giá tổng thể để hoàn thiện mô hình trước khi mở rộng ra các chi cục hải quan khu vực khác trên phạm vi toàn quốc.

Tuấn Ngọc